

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 01-130/24
Podgorica, 29. mart 2024. godine
MP/MP

Na osnovu člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 42/11 i 32/14), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX, iz Kolašina i utvrdio činjenično stanje na način kako slijedi.

I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda, odnosi se na nepostupanje Uprave za nekretnine Područne jedinice Kolašin po zahtjevima podnosioca pritužbe kojima je traženo provođenje i ovjera geodetskog elaborata kao i dostavljanje kopije dokumentacije na osnovu kojih je vršena promjena na kat. parceli br. 513 List nepokretnosti 933 KO Kolašin.

II ČINJENICE

2. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnosioca pritužbe, kao i izjašnjenja Uprave za nekretnine Područne jedinice Kolašin, te cjelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta, mogu se sublimirati na sledeći način.

3. Dana 29. maja 2023. godine, podnosilac pritužbe Upravi za katastar i državnu imovinu Područnoj jedinici Kolašin obratio se zahtjevom, kojim je tražio provođenje i ovjeru geodetskog elaborata.

4. Dana 15. juna 2023. godine, pomenutom organu obratio se zahtjevom da mu se dostavi odgovor na podnijeti zahtjev od 29. maja 2023. godine, kao i zahtjevom za dostavljanje kopije dokumentacije na osnovu kojih je vršena promjena na kat. parceli br. 513 List nepokretnosti 933 KO Kolašin. Zahtjevi su zavedeni pod brojevima 313/23 i 422/23.

5. Prema stanju u spisima predmeta nema dokaza da je Uprava za katastar i državnu imovinu Područna jedinica Kolašin (sada Uprava za nekretnine), postupila po odnosnim zahtjevima, odnosno dostavila pisani odgovor podnosiocu zahtjeva.

III RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO

Ustav Crne Gore („Sl.list CG“, br. 1/07)

Član 57 stav 1

Svako ima pravo da se, pojedinačno ili zajedno sa drugim, obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor.

Zakon o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", br. 78/18, 70/21, 52/22)

Član 3

Organi državne uprave vrše poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Član 5

Organi državne uprave dužni su da organizuju vršenje poslova na ekonomičan i efikasan način.

Član 7

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti organi državne uprave dužni su da omogućе brzo i jednostavno ostvarivanje prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica.

Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“ br.42/11 i 32/14)

Član 41 stav 1

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Član 42 stav 1

Starješina, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji se rad preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

IV DRUGA RELEVANTNA DOKUMENTA

Povelja o temeljnim pravima EU (2000) u članu 41 garantuje pravo na dobru upravu na način propisuje da: *Svako ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrasno, pravično i u razumnom roku.*

Evropski kodeksom dobrog administrativnog ponašanja, koji je na osnovu posebnog izveštaja Evropskog ombudsmana i na njegovu inicijativu usvojio Evropski parlament Rezolucijom 6. septembra 2001. godine, Evropski parlament je pozvao Evropskog ombudsmana da svakodnevno primenjuje Kodeks kada ispituje pravilnost rada organa Unije, a kako bi se osnažilo pravo građana na dobru upravu.

Kodeks dobre uprave odražava principe Evropskog upravnog prostora. Organi javne vlasti i javni službenici uvijek djeluju u okviru i na osnovu Ustava, zakona i drugih propisa i primjenjuju pravila i postupke propisane važećim propisima.

V ZAKLJUČNA OCJENA ZAŠTITNIKA

6. Podnosilac pritužbe ističe da se Upravi za katastar i državnu imovinu (sada Uprava za nekretnine) Područnoj jedinici Kolašin dana 29. maja 2023. godine, obratio zahtjevom, kojim je tražio provođenje i ovjeru geodetskog elaborata, kao i zahtjevom za dostavljanje kopije dokumentacije na osnovu kojih je vršena promjena na kat. parceli br. 513 List nepokretnosti 933 KO Kolašin, na koje mu nije odgovoreno.

7. Izjašnjavajući se na navode iz pritužbe Uprava za nekretnine Područna jedinica Kolašin navela je da je zahtjev xx i cjelokupni spisi predmeta br. 919/422-2/23 proslijeđeni Upravi za katastar i državnu imovinu i isti nijesu vraćeni ovom organu. Spisi predmeta su proslijeđeni pomenutom organu kako bi isti

izdao saglasnost za ovjeru elaborata odnosno cijepanje parcele iz predmetnog zahtjeva, u skladu sa čl. 20 Zakona o držanoj imovini, (koji propisuje da "Organ uprave nadležan za poslove imovine, između ostalog, se strara o poslovima upisa u katastar, parcelacije, razgraničenja..."), sa razloga što je ista upisana u LN br. 933 KO Kolašin, svojina Cme Gore, subjekt raspolaganja Vlada Cme Gore. Uprava za katastar i državnu imovinu nije izdala traženu saglasnost i spisi predmeta nijesu vraćeni na odlučivanje. Nadalje se navodi da je službenica zadužena navedenim premetom na bolovanju.

8. Zaštitnik cijeni da predmetnu pritužbu u odnosu na ne(postupanje) ove Područne jedinice, imajući u vidu izložene navode i utvrđeno činjenično stanje, treba ispitivati na osnovu člana 57 Ustava Crne Gore koji obezbjeđuje pravo obraćanja građana državnom organu i da se dobije odgovor, u vezi ispunjavanja zahtjeva ažurnosti i razumne brzine postupanja po podnijetim zahtjevima.

Povreda prava na obraćanje – odgovor iz člana 57 Ustava Crne Gore u vezi ispunjavanja zahtjeva ažurnosti i razumne brzine postupanja po podnijetim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka

(a) Opšti principi – relevantna načela

9. Komitet ministara Savjeta Evrope usvojio je više preporuka, koje imaju za cilj postizanje određenih segmenata dobre uprave. Dostignuti standardi u okviru Savjeta Evrope, kao i usvajanje Evropskog kodeksa dobrog administrativnog ponašanja (2001) na nivou Evropske unije, stvorili su uslove za donošenje jedne sveobuhvatne preporuke o dobroj upravi, koja definiše osnovno pravo na dobru upravu i time olakšava njegovu efektivnu primjenu u praksi.

10. Preporuka R. (2007) 7 o dobroj upravi je veoma važan dokument koji postavlja načela i pravila koja organi javne uprave treba da primenjuju u svom odnosu sa građanima, tj. javnošću, kako bi se izgradila dobra uprava. Preporuka sadrži načelo postupanja u okviru razumnog vremenskog roka, koje podrazumijeva da javna uprava vrši svoje dužnosti u razumnom vremenskom roku¹.

11. Rezolucija (77) 31 Komiteta ministara državama članicama o zaštiti pojedinaca u odnosu na akte uprave² sadrži preporuke državama članicama da se u svojoj zakonskoj i upravnoj praksi uvažavaju sledeća načela: a) pravo na saslušanje, b) pravo na pristup informacijama, c) pravo na pomoć i pravnu zaštitu, d) navođenje razloga i obrazloženje, i e) pouka o pravnim ljekovima.

12. Na nužnost dostavljanja odgovora ukazuje i Evropski kodeks dobrog administrativnog ponašanja (član 13) koji utvrđuje da je službenik dužan da se postara da svaki građanin koji se pismenim putem obrati instituciji dobije odgovor³. Kodeks predstavlja opšti okvir pravilnog administrativnog ponašanja (dobre uprave) za organe javne vlasti i javne službenike, koji sadrži profesionalne standarde i etička pravila ponašanja za obavljanje službenih poslova i ostvarivanje komunikacije sa građanima. Njegovi osnovni principi odnose se na zakonitost, srazmjernost i svrsishodnost, objektivnost i poštovanje opravdanih očekivanja, a što se traži od svih državnih organa i službenika.

¹ Preporuka R (2007)7 o dobroj upravi. Načelo 6 postupanja u okviru razumnog vremenskog roka

² Silvija Panović-Đurić, Gordana Arackić, *Zbirka odabranih preporuka Savjeta Evrope*, Savjet Evrope, Kancelarija u Beogradu, Beograd, 2004, str. 202–213.

³ Evropski kodeks dobrog administrativnog postupanja. Dostupno na: <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/code.faces>

13. Obaveza implementacije navedenih pravnih standarda, odnosno prava EU u nacionalni pravni poredak proizilazi iz odredbe člana 72 Sporazuma o asocijaciji i stabilizaciji koji je za Crnu Goru stupio na snagu 01. maja 2010. godine.

b) Primjena principa na konkretni slučaj

14. Vraćajući se na predmetni slučaj, na osnovu stanja u spisima predmeta, Zaštitnik je konstatovao da se Upravi za nekretnine Područnoj jedinici Kolašin podnosilac pritužbe obraćao zahtjevima kojima je tražio provođenje i ovjeru geodetskog elaborata, kao i dostavljanje kopije dokumentacije na osnovu kojih je vršena promjena na kat. parceli br. 513 List nepokretnosti 933 KO Kolašin, po kojima Područna jedinica Kolašin do dana podnošenja pritužbe nije postupila, odnosno dostavila odgovor.

15. Uprava za nekretnine Područna jedinica Kolašin po mišljenju Zaštitnika, bila je dužna da razmotri zahtjeve podnosioca i da mu odgovori u pisanoj formi, kao i obrazloži razloge odnosno svoj stav po odnosnim pitanjima.

16. Navodi iznijeti u izjašnjenju Područne jedinice Kolašin ne ukazuju na činjenicu da je o istima obaviješten podnosilac pritužbe, na šta je insitirao i sam podnosilac pritužbe svojim obraćanjem Područnoj jedinici od 15. juna 2023. godine. Takođe, u svom izjašnjenju pomenuti organ nije se izjasnio na navode podnosioca pritužba da po njegovom zahtjevu kojim je tražio kopije dokumentacije na osnovu kojih je vršena promjena na kat. parceli br. 513 List nepokretnosti 933 KO Kolašin nije postupljeno.

17. Zaštitnik ukazuje da organi javne vlasti dužni su da, u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, postupaju po zahtjevima građana na dosljedan način, poštujući opravdana očekivanja građana, jer bilo kakvo drugo ponašanje je akt loše uprave koji za posljedicu ima neostvarivanje prava građana, kod kojih se stvara osjećaj sumnje i nesigurnosti.

18. Uskraćivanjem odgovora na podnijete zahtjeve od strane pomenute Područne jedinice po ocjeni Zaštitnika nije u skladu sa odredbom člana 57 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim se određuje da svako ima pravo da se obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor. Smisao ustavne odredbe o pravu na odgovor po zahtjevu ili obraćanju stranke podrazumijeva pružanje mogućnosti stranci koja je nezadovoljna odgovorom da iskoristi raspoloživa pravna sredstva za zaštitu svojih prava.

19. Takođe, Zaštitnik zapaža da je Uprava za nekretnine Područna jedinica Kolašin postupila i suprotno odredbi člana 7 Zakona o državnoj upravi kojom je propisano da su organi državne uprave dužni da omogućе brzo i jednostavno ostvarivanje prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica.

20. Zaštitnik ocjenjuje da ovakvo postupanje nadležnog organa predstavlja ignorisanje zahtjeva stranke za dobijanje odgovora, što ukazuje na neažurnost u njegovom postupanju, kršenje načela dobre uprave i prava podnosioca pritužbe.

21. Dobra uprava, shodno svojim načelima i principima, podrazumijeva da je uprava okrenuta potrebama građana, da je otvorena i dostupna građanima, da postupa sa uvažavanjem i pažnjom, da jednako postupa sa građanima u istim i sličnim situacijama, kao i da blagovremeno postupa po zahtjevima građana.

22. Shodno svemu naprijed navedenom, a na osnovu člana 41 stav 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik daje

MIŠLJENJE

Podnosiocu pritužbe, nepostupanjem po njegovim zahtjevima povrijeđeno je pravo na odgovor, iz člana 57 Ustava Crne Gore.

Slijedom navedenog, Zaštitnik daje

PREPORUKU

Upravi za nekretnine Područnoj jedinici Kolašin

- da bez daljeg odlaganja, postupi po zahtjevima podnosioca pritužbe br. 313/23 i 422/23 , od 29. maja 2023. godine i 15. juna 2023. godine i dostavi pisani odgovor podnosiocu.

Uprava za nekretnine Područna jedinica Kolašin dužna je da, po isteku roka od 15 dana od dana prijema ovog akta, dostavi izvještaj Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore o preduzetim radnjama na izvršenju ove preporuke.

ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
mr Siniša Bjeković

- Dostavljeno:
- podnosiocu pritužbe
  - Uprava za nekretnine Područna jedinica Kolašin
  - a/a.